

Preambuła

Potrzeba stworzenia Kodeksu Etycznego wynika ze świadomości, iż praca socjalna jest siłą napędową zmian społecznych, sumieniem społeczeństwa. Kodeks Etyczny, jako zbiór wytycznych codziennego postępowania zawodowego ma służyć wszystkim tym, którzy zdecydowali się związać swą przyszłość z zawodem pracownika socjalnego. Również społeczeństwo ma prawo wiedzieć, że zawód pracownika socjalnego dysponuje określonymi środkami zabezpieczającymi, gwarantującymi wykonywanie zawodu w sposób rzetelny, profesjonalny i odpowiedzialny.

Kodeks Etyczny to nie tylko zbiór nakazów i zakazów, których należy przestrzegać, wykonując zawód pracownika socjalnego, lecz jest również przekazaniem pewnych wartości, m.in. takich jak:

- działania na rzecz dobrobytu społecznego,
- poprawa warunków bytu osób, rodzin, grup,
- działania, zaangażowanie na rzecz sprawiedliwości społecznej.

Kodeks nawiązuje do idei pracy socjalnej - poszanowania godności człowieka i obrony tej godności, prawa człowieka do samostanowienia, dbałość o równość szans.

Kodeks zawiera pewne standardy zachowań etycznych, których pracownicy socjalni muszą przestrzegać, wykonując swój zawód. Standardy te odnoszą się do zawodu, relacji ze współpracownikami, klientami, pracodawcą i społeczeństwem. Stanowi on podstawę do rozwiązywania sporów etycznych, gdy zachodzi wątpliwość, że postępowanie pracownika socjalnego nie spełnia warunków w nim zawartych lub z niego wynikających. Kodeks stara się objąć etyczną regulacją możliwie najistotniejsze sfery aktywności pracownika socjalnego. Ustanawiając etyczne standardy wykonywania zawodu, należy mieć jednocześnie świadomość, iż treści zawarte w kodeksie nie są ostateczne i mogą ulegać zmianom w najbliższych latach, wraz z rozwojem zawodu i świadomości społecznej.

Dział I

Ogólna postawa i sposób postępowania pracownika socjalnego.

1. Pracownika socjalnego powinno cechować wysokie morale zawodowe i osobiste
2. Obowiązkiem pracownika socjalnego jest posiadanie i doskonalenie kwalifikacji zawodowych
3. Pracownik socjalny powinien wykorzystywać w swej pracy zawodowej wiedzę, umiejętności i wartości leżące u podstaw pracy socjalnej
4. Pracownik socjalny zobowiązany jest kierować się w działalności zawodowej zasadą dobra klienta
5. Pracownik socjalny zobowiązany jest przeciwstawiać się praktykom niehumanitarnym lub dyskryminującym osobę czy grupę osób
6. Pracownik socjalny powinien ponosić ostateczną odpowiedzialność za jakość i zakres świadczeń, do których się zobowiązuje, które zleca lub wykonuje
7. Pracownik socjalny nie może wykorzystywać kontaktów służbowych dla własnych korzyści
8. Pracownik socjalny powinien przestrzegać zasady, że podstawowym jego obowiązkiem zawodowym jest pomoc w rozwiązywaniu trudności życiowych klienta.

Dział II

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec klienta.

1. Pracownik socjalny zobowiązany jest do poszanowania godności klienta i jego prawa do samostanowienia
2. Pracownik socjalny jest zobowiązany do równego traktowania klientów bez względu na wiek, płeć, stan cywilny, orientację seksualną, narodowość, wyznanie przekonania polityczne, stan zdrowia, rasę, kolor skóry oraz inne preferencje i cechy osobiste
3. Pracownik socjalny powinien uznać zasadę spolegliwej opiekuńczości za podstawową regułę określającą kontakty z klientem
4. Pracownik socjalny zobowiązany jest wykazać zaangażowanie na rzecz pomocy klientowi w rozwiązywaniu jego trudności życiowych oraz wykorzystać w tym celu swoją wiedzę, umiejętności zawodowe i kompetencje
5. Pracownik socjalny powinien - stosownie do możliwości klienta - wzmacniać jego wysiłki na rzecz życiowego usamodzielnienia
6. Pracownik socjalny zobowiązany jest do udzielenie klientowi pełnej informacji na temat dostępnych świadczeń
7. Pracownik socjalny powinien udzielić klientowi precyzyjnej informacji na temat uprawnień do świadczeń i wynikających stąd zobowiązań
8. Pracownik socjalny winien zasięgnąć konsultacji współpracowników i zwierzchników w przypadku, gdy leży to w żywotnym interesie klienta
9. Pracownik socjalny za zgodą klienta ma prawo zaprzestać świadczenia pomocy, gdy wyczerpane zostały przewidziane prawem świadczenia lub gdy takie świadczenia nie są już potrzebne
10. Pracownik socjalny ma prawo do zmiany formy udzielanej pomocy w przypadku stwierdzenia wykorzystania świadczeń niezgodnie z przeznaczeniem
11. Pracownik socjalny zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych od klienta w toku czynności zawodowych
12. Pracownik socjalny ma prawo bez zgody klienta przekazywać poufne informacje wyłącznie wówczas, gdy przemawiają za tym ważne względy zawodowe.

Dział III

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec współpracowników.

1. W swych kontaktach ze współpracownikami pracownik socjalny powinien:
 - respektować wiedzę i doświadczenie;
 - przestrzegać zasady lojalności zawodowej;
 - w ocenach współpracowników kierować się obiektywizmem;
 - w przypadku współpracowników naruszających zasady niniejszego kodeksu zająć krytyczne stanowisko w odpowiednim miejscu i czasie
2. Pracownik socjalny powinien współpracować z innymi pracownikami socjalnymi w celu wykonywania obowiązków zawodowych
3. Pracownik socjalny winien rozstrzygać konflikty ze współpracownikami bez uszczerbku dla klienta.

Dział IV

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec pracodawcy.

1. Pracownik socjalny powinien przestrzegać zobowiązań podjętych wobec instytucji zatrudniającej
2. Pracownik socjalny powinien dążyć do usprawnienia funkcjonowania macierzystej instytucji i poprawy efektywności świadczeń
3. Pracownik socjalny powinien w sposób racjonalny dysponować środkami finansowymi i rzeczowymi przeznaczonymi na świadczenia społeczne.

Dział V

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec własnego zawodu.

1. Obowiązkiem pracownika socjalnego jest rzetelne wykonywanie zawodu oraz pogłębianie wiedzy zawodowej
2. Obowiązkiem pracownika socjalnego jest dbałość o integralność zawodową i właściwą rangę zawodu.

Dział VI

Odpowiedzialność etyczna pracownika socjalnego wobec społeczeństwa.

1. Pracownik socjalny zobowiązany jest działać na rzecz dobra ogólnego
2. Pracownik socjalny zobowiązany jest zapewnić osobom uprawnionym dostęp do niezbędnych świadczeń i szans życiowych
3. Pracownik socjalny powinien domagać się zmian w ustawodawstwie sprzyjających poprawie warunków życia społeczeństwa i propagować idee sprawiedliwości społecznej
4. Pracownik socjalny powinien wspierać działania społeczności lokalnych na rzecz samopomocy społecznej oraz zachęcać do współdziałania w kształtowaniu instytucji społecznych i w tworzeniu polityki społecznej.

Kodeks Etyczny jest zbiorem podstawowych zasad postępowania pracownika socjalnego oraz zasad jego oceny. Stanowi więc podstawowe narzędzie profesjonalisty od pomagania innym.

Źródło: kolegium.poznan.pl